

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Požegi,
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU,
Odsjek za povijest hrvatske književnosti
i
Gradska knjižnica Požega

ZNANSTVENI SKUP

Akademik Dubravko Jelčić

Sažetci radova / Summaries

Gradska knjižnica Požega

Požega, 28. i 29. listopada 2022.

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Požegi

Urednici

Akademik Milko Jakšić

Dr. sc. Snježana Jakobović, znanstvena suradnica

Organizacijski odbor

Akademik Milko Jakšić

Akademik Krešimir Nemeč

Dr. sc. Snježana Jakobović (tajnica)

Dr. sc. Ivica Matičević (predsjednik)

Objavljeno uz novčanu potporu
Grada Požege i Požeško-slavonske županije

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Požegi,
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU,
Odsjek za povijest hrvatske književnosti
i
Gradska knjižnica Požega

ZNANSTVENI SKUP

Akademik Dubravko Jelčić

Sažetci radova / Summaries

Požega, 28. i 29. listopada 2022.

SADRŽAJ / CONTENTS:

Katarina Aladrović Slovaček

Mjesto požeških pisaca u pregledu povijesti hrvatske književnosti akademika Dubravka Jelčića.....	11
The place of Požega authors in the review of the history of Croatian literature by academician Dubravko Jelčić	13

Ana Batinić; Sani Sardelić

Jelčićev Šegedin	15
Jelčić's Šegedin.....	16

Anica Bilić

Jelčićeva matošiana	17
The Study of Matoš and his Works by Dubravko Jelčić.....	18

Dubravka Crnojević Carić

Dramaturgija straha u romanu <i>Strah</i>	19
Dramaturgy of fear in the novel <i>Fear</i>	20

Mirko Ćurić

Jelčićevi Matoš i Strossmayer	21
Jelčić's Matoš and Strossmayer	22

Ana Lederer

Jelčićev <i>Dnevnik od rujna do rujna 1989 – 90.</i>	23
Jelčić's <i>Diary from September to September 1989 - 1990.</i>	24

Lucija Ljubić

Dubravko Jelčić na <i>Krležinim danima u Osijeku</i>	25
Dubravko Jelčić at the <i>Krleža's Days in Osijek</i>	26

Ivica Matičević

Požar Kosora/strast Jelčića: filološka avantura bez kraja	27
The fire of Kosor/the passion of Jelčić: an endless philological adventure.....	28

Ivan Missoni

Spomena vrijedno: Požega u tekstovima Antuna Dubravka Jelčića	29
Worth mentioning: Požega in the texts of Antun Dubravko Jelčić.....	30

Vlasta Novinc

„Duša koju je oblikovao živi život“ – tekstovi Dubravka Jelčića o književnicima, životu, kulturi	31
“A soul shaped by living life“ - texts by Dubravko Jelčić about writers, life, culture.....	32

Antun Pavešković

Andrić kao Jelčićeva (i naša) tema	33
Andrić as Jelčić's (and ours) topic	34

Božidar Petrač

Jelčićeva <i>Književnost u čistilištu</i>	35
Jelčić's <i>Literature in Purgatory</i>	36

Martina Petranović

Hrvatska dramska književnosti i kazalište u <i>Povijesti hrvatske književnosti</i> Dubravka Jelčića	37
Croatian dramatic literature and theatre in Dubravko Jelčić's <i>History of Croatian Literature</i>	38

Boris Senker

Drama i dramatičari u <i>Povijesti hrvatske književnosti</i> Dubravka Jelčića	39
Drama and dramatists in Dubravko Jelčić's <i>History Of Croatian Literature</i>	40

Vesna Vlašić

Gradovi i ljudi u zapisima Dubravka Jelčića	41
Cities and people on Dubravko Jelčić's records	42

Karolina Vrban Zrinski

Matoševa <i>Stara pjesma</i> u novom pjesničkom prostoru	43
The <i>Old Song</i> by Matoš in new poetic space	44

Ivana Žužul

Jelčićeve ideje prikazivanja hrvatske književne baštine u <i>Stoljećima hrvatske književnosti</i>	45
Jelčić's idea of presenting Croatian literary heritage in <i>Centuries of Croatian Literature</i>	46

SAŽETCI / SUMMARIES

Mjesto požeških pisaca u pregledu povijesti hrvatske književnosti akademika Dubravka Jelčića

Izv. prof. dr. sc. Katarina Aladrović Slovaček

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Savska cesta 77, 10000 Zagreb

Povijest hrvatske književnosti akademika Dubravka Jelčića zauzima važno mjesto u novijim pregledima povijesti hrvatske književnosti. Iako se autor nastavlja na preglede povijesti hrvatske književnosti Mihovila Kombola i Antuna Barca, usklađuje ih s rezultatima najnovijih književnih istraživanja. Knjiga izlazi u dva izdanja (1997., 2004.) gdje je drugo znatno prošireno. Podnaslov knjige zapravo odražava njezin sadržaj: *Tisućljeće od Bašćanske ploče do postmoderne* što zapravo uključuje tisuću godina pisane povijesti hrvatskoga naroda i njegovo stvaralaštvo po književno-povijesnim razdobljima sve do postmoderne. U povijest hrvatske književnosti uključeni su i Požežani: isusovac Antun Kanižlić sa svojim književnim opusom u kojemu najviše pozornosti autor posvećuje baroknome spjevu *Sveta Rožalija*. Spominje i važne jezikoslovce 18. stoljeća među kojima i fra Grgu Ćevapovića koji izdaje Katančićev prijevod Biblije na hrvatski jezik. U 19. stoljeću opisuje lik i djelo Vjekoslava Babukića koji igra važnu ulogu u procesu standardizacije hrvatskoga jezika naglašavajući važnost njegove *meke plemenite štokavštine* koja ga je i učinila jednim od najvažnijih Gajevih suradnika. U razdoblju predrealizma ističe važnost Požežanina Miroslava Kraljevića, autora prvoga hrvatskoga romana, *Požeški đak*; franjevca Kaje Agjića koji piše zabavno-počne feljtone; Vilima Korajca, autora humorističnih spisa; Aleksandra Tomića, pripovjedača i prevoditelja te brata Josipa Eugena Tomića čijem liku i djelu daje posebno mjesto naglašavajući važnost njegovih povijesnih romana, ali i zadaće koja mu je povjerena da dovrši Šenoin roman *Kletvu*. Posebno mjesto u povijesti hrvatske književnosti dvadesetoga stoljeća pripada putopiscu Matku Peiću, a uz njega autor navodi i pisca za mladež Branka Hribara. Zanimljivo je kako spominje i pjesnike zavičajnih pejzaža među kojima Željka Muljevića,

Blaženku Maras Čulinu, Matu Nosića, Lanu Derkač, Nadu Prkačin te Branka Živkovića. Konačno, može se reći kako se u Povijesti hrvatske književnosti Dubravka Jelčića ogleda jedna cijela plejada književnika i jezikoslovaca koji su za Požegu i Požeštinu vezani svojim rođenjem ili životom, a ona se ogleda i u njihovim djelima.

Ključne riječi: Dubravko Jelčić; požeški pisci; povijest hrvatske književnosti.

The place of Požega authors in the review of the history of Croatian literature by academician Dubravko Jelčić

History of Croatian literature by the academician Dubravko Jelčić, occupies a prominent place among more recent works about Croatian literary history. Even though the author continues the works by Mihovil Kombol and Antun Barac about history of Croatian literature, he also brings this subject in coherence with the most recent literary research. The book appeared in two editions (1997, 2004), the second one being considerably more extensive. Its subtitle reflects its content: *The Millenium between the Baška Tablet and Postmodernism*, and it encompasses a thousand years of written history of the Croatian people and its literary works from every period until postmodernism. Citizens of Požega play an important role in Croatian literary history, one of them being a Jesuit Antun Kanižlić with his literary opus centered around a baroque poem Saint Rosalia. One of the prominent linguists of the 18th century was Fra Grga Ćevapović, who published the Katančić's translation of the Bible into Croatian. Then in the 19th century, Vjekoslav Babukić was another prominent personality, actively participating in the process of standardisation of the Croatian language, emphasising the significance of its *soft, noble shtokavian quality*, which made him one of the most important associates of Gaj. In the pre-realist period there are other significant Požega citizens: Miroslav Kraljević, the author of the first Croatian novel *The Student from Požega*, Kajo Agjić, a Franciscan writing amusing and educational feuilletons, Vilim Korajac distinguished for his humourous writings, Aleksandar Tomić, a storyteller, translator and the brother of Josip Eugen Tomić whose history novels are exceptionally important, as well as and the fact that he was assigned the task to complete August Šenoa's novel *The Curse*. In the literature of the twentieth century, a special place belongs to a travel writer Matko Peić, and an important one certainly to a fiction writer for young adults, Branko Hribar. Interestingly, landscape poetry writers are mentioned as well, and among them: Željko Muljević, Blaženka Maras Čulina, Mato Nosić, Lana Derkač, Nada Prkačin and Branko Živković. In conclusion, His-

tory of Croatian Literature by Dubravko Jelčić offers an informative insight into lives and work of a whole pleiade of writers and linguists that were born in, or lived in Požega and Požega area, which is reflected in their work.

Keywords: Dubravko Jelčić; Požega's authors; the history of Croatian literature.

Jelčićev Šegedin

Dr. sc. Ana Batinić¹, Sani Sardelić², prof.

¹Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Odsjek za povijest hrvatske književnosti, Opatička 18, 10000 Zagreb

²Gradski muzej Korčula, Memorijalna zbirka Petra Šegedina, Trg Sv. Marka 2, 20260 Korčula

Ovo će izlaganje biti posvećeno, s jedne strane, Jelčićevom čitanju Šegedinova opusa, a s druge njegovom zalaganju i aktivnom djelovanju na promicanju i popularizaciji književnog djela Petra Šegedina u široj kulturnoj javnosti. U prvome će dijelu stoga biti riječi o analizama pojedinih Šegedinovih romana, pripovijedaka, dnevničkih zapisa ili autorova književnog i publicističkog rada općenito, koje je Dubravko Jelčić objavljivao u obliku predgovora i pogovora izdanjima Šegedinovih djela, u periodici i naposljetku u tekstovima nekrološkog, spomeničkog karaktera nastalima nakon Šegedinove smrti 1998., a koji, s obzirom na činjenicu da odnos između Jelčića, književnog povjesničara i Šegedina, književnog autora nije bio samo znanstveno-analitički nego i prijateljski, poprimaju i intimnije tonove. Drugi dio izlaganja nastojat će prikazati i od zaborava sačuvati Jelčićev rad u okviru kulturne manifestacije Dani Petra Šegedina, čiji je bio jedan od inicijatora, a koja se svake druge godine, od 2005., održava u Korčuli i Žrnovu, rodnom mjestu Petra Šegedina te Orebiću, njegovu posljednjem počivalištu. U ovom kontekstu prisjetit ćemo se Dubravka Jelčića kao prvog voditelja skupova o Šegedinovu životu i djelu te urednika zbornika radova nastalih na temelju izlaganja sa spomenutih skupova. Upravo je Jelčićevo vrsno poznavanje Šegedinova opusa i njegova motiviranost osobnim kontaktom pridonijela trajnosti i vrsnoći manifestacije.

Ključne riječi: Dubravko Jelčić; Petar Šegedin; književni opus; analiza; kulturna manifestacija Dani Petra Šegedina.

Jelčić's Šegedin

This presentation will be dedicated to Jelčić's interpretations of Šegedin's opus on one hand, and on the other to his efforts and activities on the promotion and popularization of Petar Šegedin's literary work in a wider cultural public. The first part of the presentation will, therefore, be focused on Dubravko Jelčić's studies and analyses of some of Šegedin's novels, short prose, diaries or the author's literary and publicist work in general, which he published in the form prefaces and afterword to the editions of Šegedin's works in magazines and newspapers and, finally, in obituaries and memorial texts written after Šegedin's death in 1998, which – considering the fact that the relationship between Jelčić, a literary historian, and Šegedin, a literary author, was not only scholarly-analytical but also friendly – assume somewhat more intimate nuances. The second part of the presentation will attempt to show and save from oblivion Jelčić's work as one of the founders of The Days of Petar Šegedin, cultural event taking place biennially since 2005 in Korčula and Žrnovo, Šegedin's place of birth, and in Orebić, where he was buried. In this context, Dubravko Jelčić will be remembered as the first chair of conferences on Šegedin's life and work as well as the editor of the proceedings that followed them. It is primarily Jelčić's expert knowledge of Šegedin's opus and his motivation by their personal contact that contributed to the lasting and high quality of the event.

Keywords: Dubravko Jelčić; Petar Šegedin; literary opus; analysis; cultural event Dani Petra Šegedina (The Days of Petar Šegedin).

Jelčićeva matošiana

Anica Bilić

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti,
Centar za znanstveni rad u Vinkovcima
Jurja Dalmatinca 22, 32100 Vinkovci

U znanstveno-istraživačkom radu akademika Dubravka Jelčića jedno od važnih mjesta zauzima Antun Gustav Matoš te će intencija ovoga rada biti prikaz njegovih mnogovrsnih pristupa Matoševu liku i djelu.

Fokusirat ćemo se ponajprije na Jelčićev monografski portret i biografsku studiju *Matoš* (1984), potom na njegova književno-znanstvena interpretativna čitanja i paralele (*Matoševe polemike, Proslav o Matošu, A. G. Matoš i Francuska*), književnopovijesno situiranje u *Povijesti hrvatske književnosti* (1997), iscrpno opisno bibliografsko istraživanje (*Literatura o Antunu Gustavu Matošu 1896. – 2009., 2001.*), uredničke probire i priređivačka sabiranja Matoševih djela (*Putopisi, 1976., Dragi naši suvremenici, 1973., Oko Zagreba i po Hrvatskoj, 1999., Pogledi iz zagrebačkoga života, 2017., Kristali duha*).

Istraživačkim marom propituje se Jelčićevo bavljenje Matošem u biografskoj monografiji, člancima, književnoj povijesti, bibliografiji, uredničkim knjigama i memorijalnoj kući koje ima za cilj ukazati na status kojega je u njegovu radu zauzimao pročitani, interpretirani, valorizirani, sabrani i udomljeni Matoš, jedan od stožernih hrvatskih književnika. Jelčićeva književna matošiana kronološki obuhvaća gotovo pola stoljeća te se proteže i na muzejsko i kulturno-memorijsko područje. Obnašajući od 2010. godine do smrti dužnost predsjednika Odbora za izgradnju Kuće A. G. Matoša – kulturnoga centra, Jelčić upotpunjuje svoju matošianu aktivnostima na muzealizaciji i revitalizaciji u kulturnom životu u sklopu projekta Spomen-kuće Antuna Gustava Matoša u Tovarniku.

Ključne riječi: portretiranje; interpretacija; bibliografija; urednički rad; muzealizacija.

The Study of Matoš and his Works by Dubravko Jelčić

Antun Gustav Matoš has an important place in the scientific research work of academic Dubravko Jelčić. The purpose of this paper is to present one of the many approaches to studying Matoš and his work used by Jelčić.

The paper focuses on the manner in which Jelčić portrays Matoš in the monograph and biographical study entitled *Matoš* (1984), but it also touches on numerous other aspects of the academic's study of Matoš and his works, including his literary and scientific interpretative and comparative readings of the writings of Matoš (*Matoševe polemike, Proslav o Matošu, A. G. Matoš i Francuska*); the position of Matoš and his works in the history of (Croatian) literature as outlined in *Povijest hrvatske književnosti* (1997); the academic's comprehensive descriptive bibliographic study on Matoš (*Literatura o Antunu Gustavu Matošu 1896 – 2009*, 2001); and, finally, his editorial screenings and compilations of various works by Matoš (*Putopisi*, 1976; *Dragi naši suvremenici*, 1973; *Oko Zagreba i po Hrvatskoj*, 1999; *Pogledi iz zagrebačkoga života*, 2017; *Kristali duha*).

The research efforts are directed at examining the way Jelčić portrays Matoš in his biographical monograph, articles, history of literature, bibliography, editorial books, and the memorial house. The aim is to show the position/status of Matoš, one of the Croatian literary masters, in Jelčić's research work, having regard to the read, interpreted, valorised, compiled, and recognized works of that masterful writer. The academic's literary study of Matoš and his works extends chronologically over almost half a century and covers both the museum and the cultural/memorial aspects. As President of the Committee for the Construction of the House of A. G. Matoš, a cultural center, which position he performed from 2010 until his death, Jelčić completed his study of Matoš and his works (*matošiana*) by contributing to their musealization and revitalization in cultural life, working on the project aimed at establishing the Antun Gustav Matoš Memorial Home in Tovarnik.

Keywords: portrayal; interpretation; bibliography; editorial work; musealization.

Dramaturgija straha u romanu *Strah*

Dr. sc. Dubravka Crnojević Carić

Akademija dramskih umjetnosti Zagreb,
Trg Republike Hrvatske 5, 10000 Zagreb

Akademik Dubravko Jelčić, dobro poznati i cijenjeni književni kritičar i znanstvenik, osim brojnih znanstvenih i književnih radova, dramskih minijatura i društveno-povijesnih zapisa, piše i roman znakovitog naslova: *Strah*. Roman je nastajao punih 30-ak godina (kako tvrdi autor, od 1953. do 1987.), a tiskan je 1994. godine. Nije za čuditi se duljini njegova stvaranja; roman je nastajao dugo, ali opet ne onoliko dugo koliko je autor strah nosio u sebi i prepoznavao ga kao fenomen o kojem je nužno pisati da bi ga (pre)živio. Autor opisuje dane straha, bliski odnos s tom emocijom, isprva terapijski zapisujući i stavljajući na papir intimne misli, emocije i egzistencijalne preokupacije, ali ga nakon toga transponira u formu koja svojom estetikom stoji uz bok nekolicine značajnih romana kojima se, na ovaj ili onaj način, bavio Jelčić, književni povjesničar, pažljivi čitatelj i kritičar. S obzirom na to da je do sada nedovoljno istaknuta uloga Dubravka Jelčića kao kazališnog dramaturga, pa i dramskog pisca te iznimnog poznavatelja teatra i dramskog pisma, ovaj će se rad baviti dramaturgijom susretanja te dijalozima između „ja“ i „mene“ (H. Mead), izvorima straha, dinamikom življenja „u“ i „sa“ strahom kao i strategijom izmicanja navedenom.

Ključne riječi: hrvatski roman; dramska književnost; dramaturgija; povijest hrvatskoga kazališta; dramsko pismo.

Dramaturgy of fear in the novel *Fear*

Academic Dubravko Jelčić, a well-known and respected literary critic and scientist, in addition to numerous scientific and literary works, dramatic miniatures and socio-historical records, also writes a novel with the significant title: *Fear*. The novel was written for 30 years (according to the author, from 1953 to 1987), and was published in 1994. The length of his creation is not to be wondered at; the novel was created for a long time, but again not as long as the author carried fear within himself and recognized it as a phenomenon that must be written about in order to (re)live it. The author describes days of fear, a close relationship with that emotion, at first therapeutically writing down and putting on paper intimate thoughts, emotions, and existential preoccupations, but after that he transposes it into a form that, with its aesthetics, stands alongside several significant novels that Jelčić, literary historian, careful reader and critic, dealt with. Given that the role of Dubravko Jelčić as a theatre dramatist, even a playwright and an exceptional connoisseur of theatre and dramatic writing, has not been sufficiently emphasized so far, this paper will deal with the dramaturgy of encounters and dialogues between “I” and “me” (H. Mead), the sources of fear, the dynamics of living “in” and “with” fear, as well as the fear evasion strategy.

Keywords: Croatian novel; dramatic literature; dramaturgy; history of Croatian theatre; dramatic writing.

Jelčičevi Matoš i Strossmayer

Mirko Ćurić, prof.

Srednja strukovna škola Antuna Horvata Đakovo,
Vijenac kardinala Alojzija Stepinca 11, 31400 Đakovo

Ako je, prema Dabrowski Partyki, Antun Gustav Matoš jedan od rijetkih, a možda i jedini autor koji je uspio nadvladati „ukletu retoričku alternativu koja postojano smješta književne kreacije Strossmayerovog lika u dvodimenzionalni stilistički prostor panegirika i pamfleta“, onda za Dubravka Jelčića možemo kazati kako je to učinio u znanstvenom smislu. Jelčić tvrdi kako Strossmayer zauzima „neveliko, ali po vrijednosti zasebno, pa i počasno mjesto u djelu najvećeg hrvatskog književnika na prijelazu stoljeća, A. G. Matoša“, a slično mjesto Strossmayer kao važan referencijalni lik u znanstvenom i priređivačkom opusu akademika Jelčića u kojem matoševski prevladava „diptihon Starčević-Strossmayer“, kako ističe Frangeš. Za Matoša je Starčević „genij prava i prošlosti“, a Strossmayer „genij budućnosti i kulture“. Oni se gotovo idealno nadopunjuju, a to je na poseban način istaknuo Jelčić u predgovoru prve Strossmayerove knjige u *Stoljećima hrvatske književnosti* (2005).

Ključne riječi: Dubravko Jelčić; Antun Gustav Matoš; Josip Juraj Strossmayer; diptihon.

Jelčić's Matoš and Strossmayer

According to Dabrowski Partyka, Antun Gustav Matoš is one of the few, and perhaps the only author, who managed to overcome the 'haunted rhetorical alternative that constantly places the literary creations of Strossmayer's character in the two-dimensional stylistic space of panegyrics and pamphlets', then we can say about Dubravko Jelčić that he did it in a scientific sense. Jelčić claims that Strossmayer occupies a 'small, but in terms of value, separate, even honourable place in the work of the greatest Croatian writer at the turn of the century, A. G. Matoš', and a similar place for Strossmayer as an important reference figure in Jelčić's scientific and editorial work, in which Matoševski predominates 'Starčević-Strossmayer diptych', as Frangeš points out. For Matoš, Starčević is a 'genius of law and the past', while Strossmayer is a 'genius of the future and culture'. They complement each other almost ideally, and this was emphasized in a special way by Jelčić in the preface to Strossmayer's first book in *Centuries of Croatian Literature* (2005).

Keywords: Dubravko Jelčić; Antun Gustav Matoš; Josip Juraj Strossmayer; diptych.

Jelčićev Dnevnik od rujna do rujna 1989 – 1990

Dr. sc. Ana Lederer

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Zagreb
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe,
Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Opatička 18, 10000 Zagreb

U zavidnom, po opsegu i važnosti, opusu hrvatskoga povjesničara književnosti, književnika, publiciste, kritičara i političara Dubravka Jelčića, autora koji se s lakoćom okušavao u različitim žanrovima, izdvaja se njegov *Dnevnik od rujna do rujna 1989 – 1990* objavljen 1991. godine. Odlučivši pisati dnevnik 31. kolovoza 1989., kako je sam naglasio u uvodu, sa slutnjom i očekivanjem da će se u idućih dvanaest mjeseci zbivati „događaji koji će odrediti naš život i našu sudbinu“. Jelčić je, dakle, iz vlastitoga rakursa namjeravao komentirati događaje povijesno burnoga vremena pitajući se ujedno i do koje mjere pisac dnevnika može biti otvoren u svojim privatnim i intimnim stvarima te naposljetku i koliko pisanje dnevnika uopće ima smisla. Obuhvaćajući godinu sloma komunizma u Europi i u nas, jasno i otvoreno iznosi svoje stavove kao i odnos prema ubrzanim događanjima u zbilji, ali diskretno i svoja intimna razmišljanja. Jelčić je *Dnevnikom* kroničar događanja i atmosfere povijesnog, političkog i kulturnog konteksta jednoga razdoblja, ali koji se istodobno kroz artikuliranje svojih stavova i mišljenja otkriva i kao *homo politicus*, što je uostalom i bio u jednom razdoblju svoga plodnoga profesionalnoga puta, a na neki način najavljuje i niz svojih potonjih publicističkih knjiga. Čitajući *Dnevnik* danas, posebice je zanimljiva i pozicija kulture u tom vremenskom razdoblju, dakako, na način kako je doživljava i u njoj sudjeluje sam autor.

Ključne riječi: hrvatska dnevnička proza; autobiografija; politika i književnost; kultura i zbilja; povijest hrvatske književnosti.

Jelčić's *Diary from September to September 1989 - 1990*

Envious by scope and importance, the oeuvre of Croatian literary historian, writer, publicist, critic, and politician Dubravko Jelčić, an author who tried his hand at different genres with ease, his *Diary from September to September 1989 - 1990*, published in 1991, stands out. Having decided to write the diary on August 31, 1989, as he himself emphasized in the introduction, with a premonition and expectation that "events that will determine our life and our destiny" will take place in the next twelve months. Jelčić, therefore, from his own point of view intended to comment on the events of a historically rough time, wondering at the same time to what extent a diary writer can be open about his private and intimate matters and, ultimately, how much sense writing a diary makes at all. Covering the year of the collapse of communism in Europe and in our country, he clearly and openly expresses his views as well as his attitude towards accelerated events, but discreetly also his intimate thoughts. With his diary, Jelčić is a chronicler of events and the atmosphere of the historical, political, and cultural context of a period, but who at the same time reveals himself through the articulation of his views and opinions as a homo politicus, which he was after all-in-one period of his fruitful professional path, and in a way also announces a few his later nonfiction books. Reading the *Diary* today, the position of culture in that time is particularly interesting, of course, in the way the author himself experiences it and participates in it.

Keywords: Croatian diary prose; autobiography; politics and literature; culture and reality; history of Croatian literature.

Dubravko Jelčić na *Krležinim danima u Osijeku*

Dr. sc. Lucija Ljubić

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Odsjek za povijest hrvatske književnosti, Opatička 18, 10000 Zagreb

U izlaganju će se analizirati doprinosi Dubravka Jelčića teatrološkom znanstvenom skupu *Krležini dani u Osijeku* i istražiti će se kojim je temama i metodologijom Jelčić kao književni povjesničar na tom skupu pridonio teatrologiji. Dubravko Jelčić šest je puta sudjelovao na *Krležinim danima u Osijeku* počevši od prvoga skupa, a kontinuitet sudjelovanja u razmacima od desetak godina održao je do 2011. Kao sudionik toga teatrološkoga skupa Jelčić je odabirao dramsko-književne teme, pa i kazališnu kritiku, a iako se nije bavio suvremenim dramatičarima u svoja je izlaganja i radove objavljene u zbornicima toga skupa često uključivao osvrt na aktualna kazališna, ali i društvena pitanja.

Ključne riječi: Krležini dani Osijek; hrvatska teatrologija; kazališna kritika; hrvatska drama; politika i književnost.

Dubravko Jelčić at the *Krleža's Days in Osijek*

The presentation will analyse the contributions of Dubravko Jelčić to the theatrical scientific conference *Krleža's Days in Osijek* and will investigate the topics and methodology that Jelčić as a literary historian contributed to theatrics at that conference. Dubravko Jelčić participated in *Krleža's Days in Osijek* six times, starting with the first gathering, and continued to participate at intervals of ten years until 2011. As a participant in that theatre gathering, Jelčić chose dramatic and literary themes, including theatre criticism, and although he did not deal with contemporary playwrights, he often included a review of current theatrical and social issues in his presentations and works published in the proceedings of that gathering.

Keywords: *Krleža's Days Osijek*; Croatian theatre studies; theatre criticism; Croatian drama; politics and literature.

Požar Kosora/strast Jelčića: filološka avantura bez kraja

Dr. sc. Ivica Matičević

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Odsjek za povijest hrvatske književnosti, Opatička 18, 10000 Zagreb

U hrvatsku je književnu povjesnicu, nakladničke programe i kazališnu praksu Jelčić vratio Josipa Kosora. Da nije Jelčićeva nastojanja, truda i stručne odgovornosti i dosljednosti tečajem mnogih godina danas bi Kosor bio posve zagubljeno lice nekadašnjeg književnog vremena, potonulo blago izvan dosega i dodira. Ovako Kosor, iako vrijednosno osrednji pisac s nekoliko uspelih vrhova, postaje autor s kojim se itekako računa u filološkim istraživanjima, analitičkim radovima i studijskom bavljenju modernom hrvatskom književnošću. Zašto je važno bilo proučavati Kosora nekada i danas i zašto mi se čini da je pristup Kosoru možebitno zrcalo našeg ukupnog studija nacionalne književnosti neka su od pitanja na koja ću u svom eseju pokušati naći barem donekle suvisao i uvjerljiv odgovor. Sve zato što smatram da se u svaku filološku potragu za novim tekstovima i čitanjima isplati uložiti i vremena, i truda, i emocija, i vlastitog životnog iskustva. Povjerenje u književnost i život u književnosti, kako bi rekao Jelčić.

Ključne riječi: hrvatska književna avangarda; ekspresionizam; ostavštine hrvatskih pisaca; metodologija proučavanja književnosti; filološka obrada teksta.

The fire of Kosor/the passion of Jelčić: an endless philological adventure

Jelčić brought Josip Kosor back to Croatian literary history, publishing programs and theater practice. If it were not for Jelčić's efforts and professional responsibility and consistency over the course of many years, today Kosor would be a completely lost face of the former literary era, a sunken treasure beyond reach and touch. This is how Kosor, although a mediocre writer with a few successful peaks, becomes an author to be reckoned with in philological research, analytical works and studying modern Croatian literature. Why it was important to study Kosor in the past and today and why it seems to me that the approach to Kosor is possibly a mirror of our overall study of national literature, are some of the questions to which I will try to find at least a somewhat coherent and convincing answer in my essay. All because I think that every philological search for new texts and readings is worth investing in, time, effort, emotions, and personal life experience. Trust in literature and life in literature, as Jelčić would say.

Keywords: Croatian literary avant-garde; expressionism; legacies of Croatian writers; methodology of studying literature; philological processing of the text.

Spomena vrijedno: Požega u tekstovima Antuna Dubravka Jelčića

Dr. sc. Ivan Missoni

Krste Hegedušića 6, 10430 Samobor

Nažalost (rijetko koji sažetak započinje ovom riječju, zar ne?), rad jednog ovakvog ograničenog opsega mora se nužno usredotočiti samo na jedan kut gledanja na nečije djelovanje, a druge ostaviti po strani. Samim time, on ne može pružiti cjelovitu sliku, nego jedino nepotpun, u neku ruku okrnjen prikaz. Tek više njih, izloženih na jednom ovakvom hvalevrijednom skupu i zatim objavljenih u zborniku, mogu obuhvatiti širi kontekst i podastrijeti ga čitatelju. Na autoru je, dakle, da svjestan svoje odgovornosti odabere prikladnu temu i nastoji je što podrobnije obraditi. Dugo sam se dvoumio oko toga u popriličnom strahu da nešto ne zabrljam.

Akademik Jelčić ostavio je, naime, iza sebe bogatu, plodnu i vrlo razgranatu znanstvenu i književnu ostavštinu. Slijedom rečenoga, iznimno je zahvalno proučavati njegovo stvaralaštvo. Doprinos toga velikana enciklopedijskog znanja kulturnom životu svoga rodnog kraja uistinu je nemjerljiv. Istaknut ću samo da je bio voditelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU-a u Požegi. No, želio bih se ovdje posvetiti tome odnosu iz obrnutog motrišta, raščlanjujući utjecaj koji je njegov zavičaj imao na akademika Jelčića i to iz njegovih vlastitih zapisa, napose *Vallis Aurea: Eseji i portreti* (1977), *Nasilje žalosnih uspomena: Krhotine sjećanja 1967.–1969.–1971.–2003.–2007.* (2012) i *Živjeti u književnosti: Kritičko–memoarski eseji, glose i paljetci* (2013).

Ključne riječi: Jelčić; Požega; književnost; kultura; memoari.

Worth mentioning: Požega in the texts of Antun Dubravko Jelčić

Unfortunately (rarely does a summary begin with this word, right?), a paper of such a limited scope must necessarily focus on only one point of view on one's actions and set the others aside. Thus, it cannot provide a complete picture, but only an incomplete, somewhat truncated portrayal. Only a larger number of them, presented at such a praiseworthy symposium as this one and then published in its proceedings, can encompass the wider context, and present it to the reader. It is therefore up to the author, aware of his responsibility, to choose a suitable topic and try to elaborate on it in as much detail as possible. I have pondered upon this for a long time, rather afraid of messing something up.

Academic Jelčić left behind a rich, fruitful, and highly branched scientific and literary legacy. Having said that, it is extremely gratifying to study his work. The contribution of this great man of encyclopaedic knowledge to the cultural life of his hometown is truly immeasurable; I will only point out that he was the head of the Institute for Scientific and Artistic Work of the Croatian Academy of Sciences and Arts in Požega. However, I would like to address this relationship from an opposite point of view, analysing the influence that his native place had on academic Jelčić from his own writings, especially *Vallis Aurea: Eseji i portreti (Vallis Aurea: Essays and Portraits)* (1977), *Nasilje žalosnih uspomena: Krhotine sjećanja 1967.–1969.–1971.–2003.–2007. (The Violence of Sorrowful Memories: Shards of Reminiscences 1967–1969–1971–2003–2007)* (2012) and *Živjeti u književnosti: Kritičko-memoarski eseji, glose i paljetci (Living in Literature: Criticism–Memoir Essays, Glosses and Gleanings)* (2013).

Keywords: Jelčić; Požega; literature; culture; memoirs.

“Duša koju je oblikovao živi život – tekstovi Dubravka Jelčića o književnicima, životu, kulturi ...»

Dr. sc. Vlasta Novinc

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Vukovaru, J. J. Strossmayera 25/I, 32000 Vukovar

U ovome će se radu dati prikaz tekstova sabranih u knjigama: *Živjeti u književnosti : kritičko-memoarski eseji, glose i paljetci*, (2013) i *Pisma iz života*, (2009) akademika Dubravka Jelčića. U radu će se analizirati zajednički diskurzivni elementi koji povezuju sfere kulturnog, političkog, umjetničkog, književno-znanstvenog, ali i osobnog života Dubravka Jelčića.

Posebno je zanimljiva strukturiranost tekstova sabranih pod zajedničkim nazivom *Živjeti u književnosti* jer se u njima pojavljuju tekstovi o književnicima koji nastaju prije hrvatske samostalnosti kao i oni nastali poslije događanja devedesetih godina 20. stoljeća u Hrvatskoj. Upravo se u njihovu rasporedu očituje složenost života koji ponajčešće nije bilo moguće odvojiti od (antihrvatske) politike. Složenost društveno-političkih događanja često potiče kod pojedinaca različite inventivne prakse preživljavanja, pa je Jelčićevo problematiziranje odnosa književnosti i povijesti jasno uočljivo u životnim pričama pojedinih književnika, a još više u sudbini njihove književne ostavštine. Upravo Jelčićevo inzistiranje na opetovanom čitanju pojedinačnih opusa postavlja pitanja o istini i interpretaciji, pa se aktualizacijom autorskoga zahvata preispituju mogućnosti *slobodnog* čina pisanja i autocenzure u različitim povijesnim kontekstima. Jelčić ističe *zaborav* kao konstantu hrvatske povijesti, pa u publicističkim tekstovima naslovljenima *Pisma iz života* nastoji osvijestiti potrebu aktivnog promišljanja hrvatske kulture.

Ključne riječi: Dubravko Jelčić; publicistika; prakse preživljavanja; čin pisanja; zaborav.

“A soul shaped by living life - texts by Dubravko Jelčić about writers, life, culture...”

This paper will present the texts collected in the books: *Living in Literature : critical-memoir essays, glosses, and palettes*, 2013 and *Letters from Life*, 2009 by academician Dubravko Jelčić. The paper will analyse the common discursive elements that connect the cultural, political, artistic, literary, and scientific spheres, as well as the personal life of Dubravko Jelčić.

The structure of the texts collected under the common title of *Living in Literature* is particularly interesting, as they contain texts about writers who were created before Croatian independence, as well as those created after the events of the 1990s in Croatia. It is precisely in their schedule that the complexity of life is manifested, which most often could not be separated from (anti-Croatian) politics. The complexity of socio-political events often encourages different inventive survival practices in individuals, so Jelčić's problematization of the relationship between literature and history is clearly visible in the life stories of individual writers, and even more so in the fate of their literary legacy. It is Jelčić's insistence on repeated reading of individual works that raises questions about truth and interpretation, so by actualizing the author's approach, the possibilities of the free act of writing and self-censorship in different historical contexts are re-examined. Jelčić emphasizes oblivion as a constant of Croatian history, so in journalistic texts entitled *Letters from Life*, he tries to raise awareness of the need for active reflection on Croatian culture.

Keywords: Dubravko Jelčić; journalism; survival practices; the act of writing; forgetting.

Andrić kao Jelčićeva (i naša) tema

Dr. sc. Antun Pavešković

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Odsjek za povijest hrvatske književnosti, Opatička 18, 10000 Zagreb

Ivo Andrić je svoju književnu karijeru započeo kao hrvatski pisac i kao dio hrvatskog književnog i kulturnog prostora. Prelaskom u Beograd on donekle mijenja svoj izražajni idiom, a potom se i eksplicitno izjašnjava o svojoj pripadnosti srpskoj književnosti. Do danas se vode prijepori oko njegova kulturnog, ali i nacionalnog identiteta. Jelčić se suprotstavlja svođenju njegova početna opusa samo na hrvatsku, kao i svrstavanju ostatka njegova književnog djelovanja isključivo u srpsku književnost. Analizirajući Andrićeve tematske preokupacije i način njegove konstrukcijske i stilske obrade tih tema, dokazuje Jelčić da Andrić uglavnom ne dijeli teme i postupke naravne srpskoj književnoj praksi kako Andrićeva doba, tako ni ranije. U konačnici, on Andrićevu književnu pripadnost definira analogno Desnićinoj – obojica su bitno označena veznikom “i” – pripadaju i hrvatskoj i srpskoj književnosti.

Ključne riječi: književnost i identitet; književnost i ideologija; povijest hrvatske književnosti; hrvatska književna kritika.

Andrić as Jelčić's (and ours) topic

Ivo Andrić started his literary career as a Croatian writer and as a part of Croatian literary and cultural space. With his transition to Beograd, he changes his expressive idiom to a certain point and therefor he explicitly expresses himself as a part of the Serbian literature. Even today arguments are led about his cultural, but also his national identity. Jelčić opposes to the labelling of Andrić's opus to only Croatian literature, as well as labelling the rest of the opus to only Serbian literature. By the analysis of Andrić's main topics and the way of his structural and stylistic interpretation of those topics, Jelčić proves that Andrić doesn't divide topics and procedures followed in Serbian literary practice neither in his time or earlier. Finally, he defines Andrić's literary affiliation same as Desnica's – both are importantly signified with the conjunction 'and' – they belong to Croatian and Serbian literature.

Keywords: literature and identity; literature and ideology; history of Croatian literature; Croatian literary critic.

Jelčićeva Književnost u čistilištu

Mr. sc. Božidar Petrač

Matica hrvatska Zagreb,
Matice hrvatske 2, Strossmayerov trg 4, 10000 Zagreb

Knjigom *Književnost u čistilištu*, Dubravko Jelčić vraća u javnu komunikaciju književnike koji su zbog svoje ideološke usmjerenosti do devedesetih godina prošloga stoljeća bili prešućeni i o njima se nije govorilo. Tako je ispunio zadaću književne znanosti i kritike vrativši u život, u svijet književnosti, u našu svijest o hrvatskoj književnoj baštini pisce i djela koji su postali žrtve prešućivanja i ideološkoga nasilja. Među ostalima, riječ je o piscima i javnim djelatnicima poput Lukasa, Kriškovića, Pilara, V. Nikolića, Budaka, Bonifačića, Šufflaya i drugih.

Ključne riječi: književnost i ideologija; književnost i politika; književnost za NDH; emigrantska književnost.

Jelčić's *Literature in Purgatory*

With the book *Literature in Purgatory*, Dubravko Jelčić brings back to public communication writers who, due to their ideological orientation, were silenced and not talked about until the nineties of the last century. Thus, he fulfilled the task of literary science and criticism by bringing back to life, to the world of literature, to our awareness of the Croatian literary heritage, writers and works that became victims of being silenced and ideological violence. Among others, we are talking about writers and public officials such as Lukas, Krišković, Pilar, V. Nikolić, Budak, Bonifačić, Šufflay and others.

Keywords: literature and ideology; literature and politics; literature for NDH; emigrant literature.

Hrvatska dramska književnosti i kazalište u *Povijesti hrvatske književnosti* Dubravka Jelčića

Dr. sc. Martina Petranović

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Opatička 18, 10000 Zagreb

U radu će se obraditi način na koji Dubravko Jelčić u svoju *Povijest hrvatske književnosti* (2004) uključuje teme iz područja hrvatske dramske književnosti i kazališta. Pritom će se poseban naglasak staviti na zastupljenost drame i kazališta s obzirom na neka opća mjesta žanra povijesti književnosti (periodizacija, metodologija, itd.) kao i na srodnosti ili odstupanja njegovih odabira, postupaka i zaključaka u odnosu na druge dosad objavljene cjelovite povijesti hrvatske književnosti, ali i na kanon dramskih djela karakterističan za hrvatsku kazališnu historiografiju novijega razdoblja.

Ključne riječi: hrvatska dramska književnost; povijest hrvatske književnosti; metodologija povijesti književnosti; književna kritika.

Croatian dramatic literature and theatre in Dubravko Jelčić's *History of Croatian Literature*

The paper will discuss the way in which Dubravko Jelčić includes topics from the field of Croatian dramatic literature and theatre in his *History of Croatian Literature* (2004). In doing so, special emphasis will be placed on the representation of drama and theatre regarding some general aspects of the literary history genre (periodization, methodology, etc.) as well as on the kinship or deviations of its selections, procedures and conclusions in relation to other complete histories of Croatian literature published so far, but also on the canon of dramatic works characteristic of Croatian theatre historiography of the recent period.

Keywords: Croatian dramatic literature; history of Croatian literature; methodology of literary history; literary criticism.

Drama i dramatičari u *Povijesti hrvatske književnosti* Dubravka Jelčića

Akademik Boris Senker

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Opatička 18, 10000 Zagreb

Drugo, “znatno prošireno izdanje” *Povijesti hrvatske književnosti* (2004) Dubravka Jelčića daje pregled autora i djela od srednjovjekovlja do postmoderne. U tekstu se prvo daje kratak prikaz cjelokupne Jelčićeve *Povijesti* i njegove periodizacije hrvatske književnosti te postavlja pitanje je li njegova knjiga “povijest književnosti” ili “povijest književnika”. Potom se prati koliko je i na koji način dramska književnost u njoj zastupljena, kojim je autorima i kojim djelima posvećeno koliko pozornosti, koji su autori i s kojim djelima uvršteni, a koji autori i koja djela nisu; kakav se vrijednosni sud izriče te kad se izriče. Komentira se i Jelčićevo shvaćanje odnosa između hrvatske dramske književnosti i kazališta te praćenje scenske sudbine dramskih tekstova. Na kraju se pokušava ustvrditi koji autori i koja djela prema Jelčićevim eksplicitnim ili implicitnim sudovima ulaze u hrvatski dramski kanon.

Cljučne riječi: hrvatska književna historiografija; hrvatska drama; teatrologija; hrvatsko kazalište; dramski kanon.

Drama and dramatists in Dubravko Jelčić's *History Of Croatian Literature*

The second, 'significantly extended edition' of *History of Croatian Literature* (2004) by Dubravko Jelčić provides an overview of authors and works from the Middle Ages to the postmodern period. The text first gives a brief overview of Jelčić's entire *History* and his periodization of Croatian literature, and the question arises whether his book is a 'history of literature' or a 'history of writers'. Then it is spoken about how much and in what way dramatic literature is represented in it, which authors and which works are given how much attention, which authors and with which works are included, and which authors and which works are not; what kind of the value of judgment is used and when it is used. Jelčić's understanding of the relationship between Croatian dramatic literature and theatre is also commented on, as well as speaking of the stage fate of dramatic texts. At the end, an attempt is made to determine which authors, and which works, according to Jelčić's explicit or implicit judgments, enter the Croatian dramatic canon.

Keywords: Croatian literary historiography; Croatian drama; theatre; Croatian theatre; dramatic canon.

Gradovi i ljudi u zapisima Dubravka Jelčića

Vesna Vlašić

Gimnazija Požega, Dr. Franje Tuđmana 4 A, 34000 Požega

Autobiografski zapisi mogu doći u različitim oblicima, potaknuti različitim razlozima. Koristeći autobiografski diskurs autori grade sliku sebe i drugih promišljajući tako o vlastitom životu i svijetu koji ih okružuje. U radu će se istražiti nekoliko Jelčićevih autobiografskih zapisa vezanih uz gradove Požegu, Biograd, Slavonski Brod i Zagreb te spominjući se za njega važnih ljudi. Jelčić odabire kazivanje djelića vlastitog života u kojima predstavlja samog sebe, ali i odabrane osobe s kojima su se njegovi životni tijekovi isprepleli. Unutar pripovijedanja o vlastitoj autobiografiji, smještene su biografije drugih. U korpusu koji će se istraživati su tekstovi: Moj Nušić, Iz mojih uspomena: Anđelko Barbić, Matko Peić kakva sam znao i Moj Mirkec.

Ključne riječi: autobiografski diskurs; Branislav Nušić; Anđelko Barbić; Matko Peić; Miroslav Vaupotić.

Cities and people on Dubravko Jelčić's records

Autobiographical records can come in different forms, written for different reasons. Using autobiographical discourse, authors build a picture of themselves and others, showing in this way how they think about their own lives and the world around them. This paper explores a few of Jelčić's autobiographical records connected to cities of Požega, Biograd, Slavonski Brod and Zagreb, mentioning what are, for him, important people. Jelčić chooses presenting a fraction of his life in which he represents himself, and chosen people his life intertwines with. Within his own autobiography, other people's biographies can be found as well. These are the selected works that will be explored: *Moj Nušić*, *Iz mojih uspomena: Anđelko Barbić*, *Matko Peić kakva sam znao* and *Moj Mirkec*.

Keywords: autobiographical discourse; Branislav Nušić; Anđelko Barbić; Matko Peić; Miroslav Vaupotić.

Matoševa *Stara pjesma* u novom pjesničkom prostoru

Doc. dr. sc. Karolina Vrban Zrinski

Sveučilište u Zagrebu, Fakultet hrvatskih studija
Borongajska cesta 83d, 10000 Zagreb

U radu se istražuje prostor pjesme u sonetu *Stara pjesma* Antuna Gustava Matoša. Prostor pjesme očitava se u motiviranim povezivanjima pojedinih dijelova pjesničkoga teksta, strofa, stihova ili riječi. Ponavljanje, osim što ima funkciju isticanja i bitan je pjesnički postupak, uz postupak odražavanja i sažimanja gradi prostor pjesme. U pjesmi se ponavljanjem pojedinih glasova otkriva sinestetska motiviranost, odnosno glasovni simbolizam kao povezivanje zvuka (glasovnoga sastava) i značenja (smisla) riječi. Opisujući rimu kao homofonski postupak, možemo vidjeti da se pjesnički homofoni pojavljuju unutar i između strofa čime se uspostavlja motivirani odnos između riječi koje se rimuju. Matoš postupkom sažimanja i odražavanja (zrcalnom strukturom) najavljuje završetak pjesme i povezuje sadržaj i formu u jednu zatvorenu cjelinu. Analiza sadržaja i forme *Stare pjesme* zorno oslikava poznato Jelčićevo mišljenje o Matošu kao domoljubnom pjesniku koji nije sličan drugim pjesnicima.

Ključne riječi: A. G. Matoš; *Stara pjesma*; prostor pjesme; motiviranost znaka; fonetika.

The *Old Song* by Matoš in new poetic space

The paper presents an analysis of space in *The Old Song*, a poem written by Antun Gustav Matoš. The space of the poem can be detected in unified motives of certain parts of the poetic text, stanzas, verses, or words. Repetition, apart from being an important poetic device and emphasising certain elements of a poem, also constructs the space of a poem through reflection and summary. Repetition of individual sounds in a poem reveals synesthetic motives, i.e., the sound symbolism as a synthesis of sound (sound composition) and meaning (sense) of a word. By describing rhyme as a homophonic procedure, we can notice the emergence of poetic homophones within and between stanzas, which establishes a relationship between motives in the rhyming words. Matoš used summary and reflection (mirroring structure) to announce the end of the poem and to combine the content and form in a closed unity. The analysis of the content and the form of *The Old Song* portrays vividly Jelčić's opinion that Matoš is a patriotic poet, thoroughly different from other poets.

Keywords: A. G. Matoš; *The Old Song*; the space of a poem; sign motive; phonetics.

Jelčićeva ideja prikazivanja hrvatske književne baštine u *Stoljećima hrvatske književnosti*

Ivana Žužul

Filozofski fakultet Osijek, Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku,
Odsjek za hrvatski jezik i književnost,
Lorenza Jägera 9, 31000 Osijek

Izlaganje obuhvaća prikaz djelokruga rada akademika Dubravka Jelčića u reprezentativnoj ediciji Matice hrvatske te njegova koncepta niza *Stoljeća hrvatske književnosti*. Kao jedan od utemeljitelja edicije, zajedno s akademikom Vlatkom Pavletićem i akademikom Josipom Vončinom, već je njezinim osmišljavanjem, 1993., promovirao važne iskorake za književnopovijesna i uopće filološka istraživanja.

Ključne riječi: filologija; Dubravko Jelčić; *Stoljeća hrvatske književnosti*; predodžba hrvatske književne baštine; povijest književnosti.

Jelčić's idea of presenting Croatian literary heritage in *Centuries of Croatian Literature*

The presentation includes a description of the scope of work of an academic Dubravko Jelčić in the representative edition of Matica hrvatska and his concept of *The Centuries of Croatian Literature* series. As one of the founders of the edition, together with an academic Vlatko Pavletić and an academic Josip Vončina, he already promoted important steps forward for literary-historical and philological research in general by designing it in 1993.

Keywords: philology; Dubravko Jelčić; *The Centuries of Croatian literature*; the idea of Croatian literary heritage; history of literature.

Nakladnik / Publisher:
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Trg Nikole Šubića Zrinskog 11, 10000 Zagreb

Za nakladnika / For the Publisher:
Akademik Dario Vretenar, glavni tajnik

Grafička urednica / Layout Editor:
Nina Ivanović

Lektura / Language Revision by:
Mirjana Franculić

Prijevod na engleski / Translation into English by:
Ana Tereza Franculić

Korektura / Proofreading by:
Kornelija Lehner

Adresa Zavoda / Address of the Institute:
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Požegi
34000 Požega, Županijska 9
tel. 034/272-102; e-adresa: zpozega@hazu.hr

Naklada / Circulation:
100 primjeraka

Tisak / Printed by:
Stega tisak d.o.o.

ISBN 978-953-347-484-7

